

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 8J Willemstad
Adres: Consciëntiestee 27.

Verkoopster en Administratie: J. E. Croes, Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad, t. 38

Commissie Generaal wordt uitgebreid.

Parlementaire Commissie vertrekt 8 Januari.

Gasperi sliep rustig.

VIJF WIJZEN NAAR HET OOSTEN.

Uit Den Haag weet men te berichten, at de commissie generaal voor Nederlands Indië zal uitgebreid worden van drie tot vijf leden. Men verwacht dat de twee nieuwe leden, die als commissaris generaal zullen worden toegevoegd zullen zijn: Dr. A. de Kat Angelino vroeger directeur voor het departement van onderwijs in Nederlands Indië en Prof. A. Posthuma directeur van de Nederlandse Bank. Men zal bij de kamers het ontwerp tot wijziging indienen waarbij het mogelijk zal zijn het aantal van drie of vijf te brengen (Den Haag, Aneta, 4.1).

Dr. Dirk Adriaan de Angelino werd geboren te Deil op 6 September van het jaar 1891.

Na het gymnasium van Tiel doorlopen te hebben ging hij in de indologie studeren aan het universiteit van Leiden. Vervolgens ging hij naar Berlijn waar hij in de sinologie studeerde. Hierop ging hij naar Parijs van waar hij naar China reisde. Na zijn terugkeer uit China was hij werkzaam op de ministerie van Buitenlandse Zaken waar hij als adviserend lichaam optrad bij verschillende conferenties. In het jaar 1930 werd hij benoemd tot Doctor (hon. causa) in de Ned. Handelswetenschappen. Twee bekende publicaties van hem zijn: „Verslag over de ontwapeningsconferentie te Washington 1922” en „Staatkundig beleid en bestuurszorg in Ned. Indië 1929-1930” (Redactie).

DE COMMISSARISSEN.

Uit Amsterdam wordt bericht, dat prof. Schermerhorn mededeelde dat men deze week naar Java zal vertrekken, en daar de overeenkomst van Linggadjatie zal tekenen, indien er zich althans geen verdere moeilijkheden voordoen. Hij dacht dat zijn verblijf in Indië tezamen met de Boer en van Poll niet lang zou duren, daar de ondervinding heeft bewezen, dat het goed is, dat men contact heeft met de regering. Men zal vergezeld zijn van een secr. de heer P. Sanders en twee adviseurs de heren Dr. C. G. J. Maassen, en I. Samkalden. (Amsterdam, (P) 6.1).

PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

De Parlementaire commissie voor Suriname en de Nederlandse Antillen maakt zich klaar om te vertrekken, men zal via Rio de Janeiro naar Paramaribo vertrekken. Men denkt 8 Januari te vertrekken en zal dan op 12 Januari te Paramaribo arriveren (Den Haag, Aneta 4.1).

DE TOESTAND IN INDO CHINA.

Uit militaire kringen te Saigon waar de Franse Minister van koloniën Marius Moutet arriveerde na eerst Hanoi bezocht te hebben, wordt bericht, dat de Minister zijn reis zal inkorten, om aan de President Blum en zijn regering een verslag uit de eerste hand te gaan brengen. Moutet deelde mede, dat hij geen contact met de leiders van de opstand had, ofschoon men verwachtte, dat hij de voortvluchtige President Ho Chi Minh zou ontmoeten. Hij heeft men hem geen vredesonderhandelingen gevoerd. De mening van Moutet dat doorverchten noodzakelijk is, deed de aandacht op de tank-specialist Leclerc, richtten, wan-

neer men een groot offensief wil opzetten in de jungle en de rijstvelden, dan zou hij Leclerc waarschijnlijk het commando op zich gaan nemen.

De militaire situatie is nu aldus. Men heeft een streek in de macht rond Hanoi maar men is daar omringd door een groep van ongeveer 10.000 inlanders (Parijs, (P) 4.1).

GASPERI NAAR AMERIKA

Het legervliegtuig waarmee de Minister-President van Italië van de Azoren naar Bermuda vloog ondervond sterke vertraging vanwege de tegenwind. Men dacht er over naar de Azoren terug te keren. Toen men in Bermuda aankwam was de olievoorraad geslonken tot 400 gallon. Gasperi bleef zeer rustig toen men het de passagiers mededeelde, dat men wellicht gedwongen zou worden naar de Azoren terug te keren in dekens gewikkeld sliep hij wel 8 uur lang (Washington, (P) 6.1).

DR EELCO VAN KLEFFENS

Uit New York wordt bericht, dat de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken Dr. Eelco van Kleffens, nu lid van de veiligheidsraad Nederland zal vertegenwoordigen op de vergaderingen van de sociaal-economische sectie van de Verenigde landen. De vergaderingen zullen 28 Februari aanvangen, het is voor de eerste maal, dat Nederland aan deze sectie deelneemt (New York, Aneta, 4.1).

De galante Engelse politiemann. ARGENTINIË.

De President Peron gaat ook de opvoeding controleren en hij zal een jeugdbeweging gaan opzetten naar nazi-model met men uit Washington.

Het ligt ook in zijn beoefening op de universiteit van Buenos Aires te zuiveren, doch men bericht dat de universiteit van La Paz zeker de deuren zal openen voor die studenten, die worden uitgezet (Washington, (P) 4.1).

HANDEL MET ZUID-AMERIKA.

De Amerikaanse gezant in Argentinië hield een redevoering voor een aantal Noordamerikaanse zakenlieden, die geïnteresseerd zijn in de handel op Zuid-Amerika. Hij bracht het weekend in Washington door en zou nog, deelde hij een correspondent van de Ass. Press mede een onderhoud hebben met de onderstaatssecretaris Dean Acheson. Ook zal hij nog confereren met de oud-gezant in Argentinië Braden (Washington, (P) 4.1).

DE ATOMAIER BOM Als vorm voor een taart.

GELD IS NODIG.

De vice President van de Republikeinse regering Mohammed Hatta deelde op een conferentie voor boeren in Djokjakarta mede, dat het voor de erkenning van de republiek door buitenlandse mogeligheden nodig is de investigering van het buitenlandse kapitaal in Indonesië te respecteren (Batavia, Aneta, 4.1).

BEEL NODIGT SPOOR UIT.

De Minister-President Beel zond een uitnodiging naar de luitenant-generaal Spoor leider der troepen in Nederlands Indië, om naar Nederland over te komen.

KOSTEN VAN DE WERELDOORLOG.

Een Engelse berekening geeft de volgende bedragen van de kosten voor de beide laatste wereldoorlogen:

Wereldoorlog I	£ 84.000 mill.
Wereldoorlog II	£ 338.000 mill.

Verdeeld over de verschillende landen bedragen deze kosten:

	2e Wereldoorlog (in mill. ponden)	1e Wereldoorlog (in mill. ponden)	p. kostwinner (in pnd.)
Ver. Staten	70.000	5.000	1.600
Groot-Britannië	20.000	10.000	1.350
Duitsland	46.000	13.000	1.300
Rusland	30.000	6.500	450
Japan	14.000	150	420
Italië	5.000	4.700	330

A. Sottile berekent in een brochure de kosten van zeven voornaamste oorlogen als volgt:

Boerenoorlog	£ 7.000 mill.
Krimoorlog	£ 9.000 mill.
Rusland — Japan	£ 13.000 mill.
Napoleontische oorlogen	£ 38.000 mill.
Amerikaanse vrijheidsoorlog	£ 42.000 mill.
Wereldoorlog I	£ 100.000 mill.
Wereldoorlog II	£ 375.000 mill.

het nieuws van vandaag

Het nieuws van vandaag is niet zo belangrijk. Het is alles op de toekomst gericht. Men wil weten, hoe dat bezoek van die minister Gasperi zal aflopen.

Men bericht dat Montgomery op weg is naar Moskou maar men wil weten, wat hem daar verteld wordt, want de Russen zijn helemaal niet tevreden, er wordt wel over ontwapening gesproken, doch men heeft het in het geheim over militaire pacten tussen Engeland en de Verenigde Staten.

Men spreekt over vertrek van de commissie generaal naar Indië, doch men wil weten of het er nu van komen zal, of nu werkelijk die overeenkomst, die Nederland nog vol zorg bezig houdt in de gesprekken van iedere dag, zal getekend worden. Schermerhorn liet weten, dat men dat heus van plan is. Men zal tekenen of er moesten nog onoverhoeds moeilijkheden ontstaan. De eerste kamer zwijgt stil, nadat de tweede kamer drie dagen gesproken heeft en in principe de overeenkomst heeft aangenomen. Nu zal men de kamers weer vragen om nog twee commissarissen-generaal aan toe te voegen, dat zal wel weer aanleiding geven tot uitvoerige discussie. Het is begrijpelijk, dat Nederland er vol van is, en de kranten uit Holland er van overlopen, er is geen ander nieuws.

De parlementaire commissie gaat komen, men zal eerst Suriname aandoen. De commissie komt op bezoek, alleen maar op bezoek, doch natuurlijk om zich een beeld van de situatie te vormen, zodat men spraks wanneer minister Jonkman het ontwerp tot wijziging van onze staatsregeling aan de kamers aanbiedt werkelijk met kennis van zaken over een zulk belangrijk onderwerp kan oordelen.

Intussen groeien de geruchten op Curaçao. Wij kunnen op voorhand sommige geruchten reeds dementeren, daar zij spreken van wijzigingen, die nog niet mogelijk zijn, we leven nog onder de bestaande staatsregeling, doch er zal

geen verzet van de wet plaats hebben, alleen zal er naar de brief van minister Jonkman, uitgegaan kunnen worden van de bestaande regeling en de uitwerking van die regeling zou nog de mogelijke wijzigingen in ons staatsbestel. De geruchten gaan veel verder. Men kan nu geen organen gaan insellen, deze immers zullen zoals we 21 Dec. jl. reeds opmerkten geen wetelijk grond kunnen vinden in onze huidige staatsregeling.

Het leven draait verder, óók buiten Curaçao. Men ziet dat er hoop is, dat men nu toch eindelijk een vrede zou kunnen gaan maken daar in Palestina, daar de Joden aansporen tot stopzetten van de vijandelijke acties en de Arabieren naar Londen zullen komen. Jammer is dat de allerlaagste berichten nu alweer roet in het efen gooien, daar ons gemeld wordt, dat volgens de allerlaagste berichten het nu weer de Joden zijn, die niet naar Londen willen komen, om daar aan de conferentietafel plaats te nemen.

Byrnes werd in Amerika uitgeroepen tot man van het jaar 1946. Hij zal het ook van 1947 kunnen worden, zo hij op 10 Maart een vrede aan Europa weet te schenken, waardoor de oorlog voor lange tijd wordt uitgebannen. Hoeveel verantwoordelijkheid draagt zulk een man! God helpe hem.

We zien in de berichten dat België en Nederland gezamenlijk zullen optrekken om hun belangen op de voor-conferentie te Londen te gaan verdedigen. Kleinen zijn samen toch sterk.

Dr. Eelco van Kleffens blijft bij de verenigde landen nu als vertegenwoordiger op de sociaal-economische sectie. We kunnen de benoeming niet beoordeelen, we vragen ons alleen af, is die man werkelijk thuis ook op dat terrein?

Was het niet beter een expert daarvoor te benoemen, of wil men niet liever iemand hebben die een beetje weet, hoe het daar toe gaat op die conferenties van de Verenigde Landen? Het laatste is misschien de waarheid!

Naar men meent zullen deze onderhandelingen de militaire situatie betreffen (Den Haag, Aneta, 4.1).

MONTGOMERY.

Alles is in Moskou in gereedheid gebracht voor de ontvangst van Maarschalk Montgomery, die daar waarschijnlijk heden zal aankomen, als het weer gunstig is. Montgomery zal zijn intrek nemen in de Britse ambassade (Moskou, (P) 6.1).

SCHEEPSBRAND.

Brandweerlieden en dokwerkers bestrijden de brand ontstaan aan boord van het 15.000 ton metend stoomschip „Corinthic”. De brandweerlieden waren bang dat het schip zou kapseizen (Birkenhead, (P) 4.1).

SNEEUWSTORM.

Vijf personen vonden de dood en 21 werden gewond bij drie vliegongevallen, welke plaats hadden op Zondagavond toen er plotseling een sneeuwstorm opstak. Het ergste ongeluk was, dat van New Jersey, waar een vliegtuig viel, de vlieger om het leven kwam en 19 passagiers gewond werden (New York, (P) 6.1).

ER IS WEER HOOP.

Er bestaat weer hoop op een vreedzame oplossing van het Palestijnse conflict, nu er van Joodse zijde weer een oproep kwam om de vijandelijkheden te staken en nu de Arabische Liga besloot om deel te nemen aan de besprekingen over het Heilig Land, die te Londen zullen gehouden worden (Londen, (P) 6.1).

LANDMIJN.

Een landmijn kwam tot ontploffing juist toen een vrachtwagen met soldaten kwam aangereiden over een weg nabij Petah Tikvah. Men was nog op een 100 yard afstand van de plaats des onheils. Er hadden gelukkig geen ongelukken plaats (Jeruzalem, (P) 6.1).

MOSKOU EN SIAM.

De regering in Moskou besloot in te gaan op het voorstel van de regering van Siam en onderlinge diplomatieke betrekkingen aan te knopen (Moskou, (P) 6.1).

UITSLAG VERKIEZING IN CHILI.

De uitslag van de gisteren in Chili gehouden verkiezingen is aldus: Hertzog ..... 24.190 stemmen Guachilla ..... 21.981 stemmen Urriolagmitia ..... 22.541 stemmen Francovich ..... 21.787 stemmen (La Paz, (P) 6.1).

NAAR AFRIKA.

Een D.C.-4 K.L.M. vliegtuig vertrok van Amsterdam naar Zuid-Afrika op Zaterdag jl. Het is de derde proefvlucht voor een lijn naar Zuid-Afrika. Er waren 43 passagiers aan boord (Amsterdam, Aneta, 4.1).

WEST END

Maandag: 789.15 pm

De nieuwe idylle op het witte doek in:

„HONKY TONK”

(El Gallardo Aventurero)

Clark Gable - Lana Turner - Frank Morgan

De emotie waarover U allen droomden... het meest romantische paar in jaren.

f. 1.25 — f. 0.75. Met titels Kinderen geen toegang

Morgen 7 pm „The Masked Marvel”

9.15 pm „Condemned to Devil's Island”

1932 Driekoningen 1947

Bisschopwijding Mgr Verriet.

Het was op de 6 Januari van het jaar 1932, dat geheel de stad Venray zich opmaakte voor de Bisschopswijding van een van haar zonen.

Mgr. Petrus Innocentius Verriet O.P. werd gewijd tot titulair bisschop van Eleutherna en tot achtste apostolisch vicarius van Curaçao.

Nu vijftien jaar later. Vijftien jaar heeft Mgr. Verriet zijn Vicariaat bestuurd met een groot enthousiasme, met een werkelijk aanstekelijk optimisme, in het heilig bewustzijn, dat God de Zijnen helpt. Zijn devies is „pax justitiae et honor pietatis”. In zijn Vicariaat de vrede voor allen daar Hij allen op rechte eerlijkheid behandelde, en voor Hem onze apostolische Vicaris de eer, die Hem zal worden nagegeven door iedereen van toegewijheid, zij pieuse ijver voor zijn taak.

Voor Mgr. Petrus Innocentius Verriet onze apostolisch Vicaris namens de „Amigoe di Curaçao” een „ad multos annos”.

Curaçao is een land waar materiële voorspoed heerst, doch tijden van voorspoed zijn meestal niet geheel gunstig voor een goede morele ontwikkeling. Vandaag aan de dag zien we dan ook dat verschillende mensen worden aangetrokken door het materialisme. God behoeft hen onder leiding van Hun Bisschop, opdat zij de gave des geloofs niet verliezen.

Een vijftien jaar is een tijd, die men als een éénheid kan overzien en waarin men ook een gestadige opgang ziet naar een mooi en gaaf leven van het katholieke volk van Curaçao, op allerlei gebied: dit dankt het ook aan Zijn Bisschop.

of medicijnen meer kunnen ontvangen. Vroeger stond men aan vrienden en verwanten tot het een en ander voor de gevangenen te sturen. Het bericht over deze actie van de gevangenen komt uit Madrid, doch men kon er geen officiële bevestiging van krijgen (Madrid, (P) 4.1).

KOUDE GOLF.

Een tweede koude golf is plotseling over Nederland neergekomen, meldt men uit de Bildt. Zaterdag zakte de thermometer van 2 op 8 graden onder nul (De Bildt, Aneta, 4.1).

CURAÇAO

CURAÇOASE COURANT.

In het jongste nummer van dit Curaçaoese Courant deelt de uitgever P. C. Gorsira mede, dat men nu ook de geregelde uitgever zal zijn van een bijlage „Industriële Eigenom”. Men heeft de tarieven voor de verschillende uitgaven moeten verhogen.

EEN BEKEND BURGER OVERLEED.

Gisterenmorgen werd per annonce het overlijden bekend gemaakt van een bekend Curaçao burger de heer Douwe Zalm. Gisterenmiddag omstreeks 5 uur had de begrafenis plaats waarbij vele vrienden en bekenden de overledene de laatste eer bewezen.

VACANTIE GELUKKIG AFGELOPEN.

Heel veel Moeders zijn vandaag reuze blij, dat hun lievelingen weer naar school gaan. Hè, hè, die zijn ze gelukkig weer kwijt en nu kunnen ze ten minste weer rustig werken. Al dat kabaal in huis, het is niet om uit te houden. Ergens op Rio Canario moet het volgende gebeurd zijn. De kinderen wisten van verveling niet meer wat ze zouden doen, totdat een jochie een stapeltje brieven zag liggen. Een mooi stapeltje netjes op elkaar met een mooi rood lintje er om heen. Op het zien van dat stapeltje brieven kreeg hij een idee. Hij zou voor postbode gaan spelen. Het stapeltje werd uit de kast genomen en in de hele straat kreeg ieder huis een brief in de bus. Toen ging het weer triomphantelijk naar huis om Moeder te vertellen, hoe fijn hij voor postbode gespeeld had. Moeder vond het helemaal niet fijn ze werd bleek van schrik. Het waren de brieven uit de verloovings-tijd.

KALENDERS.

Van de Pan American Airlines ontvingen wij een alfabetisch ingericht zakboekje, waarin wij de kalenders aantreffen over de jaren 1946—'47 en '48. Wij zijn de P.A.A. voor dit prachtig zakboekje van harte dankbaar.

BRAND.

Zaterdagavond omstreeks 7.30 uur ging het sirenegehoel van de brandweer. Het winkeltje (Breedestraat No. 147) tussen de zaken Terzool en van Grieken stond in brand. Gelukkig wisten de brandweermannen spoedig de heling te bedwingen.

ARBEIDSGESCHILLEN VERORDENING.

De verandering in de nieuwe arbeidsgeschillen verordening luidt aldus.

„De Gouverneur is bevoegd een termijn van ten hoogste 30 dagen vast te stellen, gedurende welke staking uitsluiting verboden is”. II. Aan artikel 16 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende: „Hij, die binnen de door den Gouverneur krachtens artikel 3, lid 3 vastgestelde termijn in strijd handelt met het in dat land bepaalde, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste één jaar of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden.”

SCHEPSBERICHTEN.

4 Januari 1947. Norstjennan naar Cristobal. Kralendijk naar St. Maarten.

5 Januari 1947. Samdaring van L'pool, Ernest L. Dawson van Havre, Evelyn van Bonaire, Evelyn naar Bonaire, Ern. L. Dawson naar Cristobal. Samdaring naar Panama.

6 Januari 1947. Samaffric van Cristobal. Dal wanc van Haiti. Castor van N. York.

ZILVERENPROFESSIEFEEST.

Heden viert Soeur Francinet van de congregatie van Rozenaal op Habaai haar 25 jarig professiefeest. Onze gelukwensen.

BENOEMINGEN.

Door de hoogerw. Pater Provicaris zijn benoemd tot Pastoor op Westpunt de Zeereerw. Pater Patricius Folmering en tot Pastoor op Santa Cruz (Aruba) de Zeereerw. Pater Paulus Grove.

Driekoningen.

De mensen van de moderne tijd hebben geen tijd meer op feesten te vieren. Nog niet zo lang geleden was het feest van Driekoningen een verplichte Zondag, nu is het louter een dag van devotie.

De betekenis van Driekoningen ontgaat ons geheel en al, zo we geen antwoord weten te geven op de vraag, waarom of God de wijzen tot Zich riep, nadat Hij daar op de wereld was gekomen in Bethelhem? Hij riep hen tot Zich, om te laten zien, om zichtbaar te tonen, dat Hij kwam niet slechts voor de Joden alleen, doch voor alle mensen.

Er is rond het feest van Driekoning in de oop der tijden een sfeer gegroeid, we kennen de wijzen als koningen en kennen drie namen — Balthazar, Melchior en Caspar — Men weet zelfs waar ze vandaan komen en men heeft hun graf in Keulen. Men kent op het feest van Driekoningen, de wijding der huizen

de wijding van het kruit waarmee men op de huizen de namen der koningen ging schrijven. Het feest werd wat breder, daar men op deze dag plechtig de kalender ging afkondigen van het nieuwe pas begonnen jaar. Deze plechtigheid hadden we hier ook enkele jaren geleden in een Curom uitzending.

Men had de traditie der armen om als koningen de mensen af te lopen en liedjes te zingen, een gewoonte zoals men die ziet vastgelegd in het toneelstuk van Timmermans „Waar de ster bleef stilstaan”. De kinderen eten hun taart met een boon er in, opdat hij of zij, die een stuk treft met de boon er in tot koning worde uitgeroepen.

In het Oosten is het vandaag eigenlijk Kerstmis. Geve dat men het in vrijheid viere daar achter het stalen gordijn.

PASTOOR VAN TEEFELN VOORZIEN VAN DE SACRAMENTEN DER STERVENDE.

Uit St. Eustatius komt het bericht, dat de Pastoor van St. Eustatius werd voorzien van de Sacramenten der stervenden. Nadat er Zaterdag bij de Pastoor op St. Maarten bericht was binnengekomen, dat Pastoor van Teeffelen door een beroerte was getroffen kon Pastoor de Barbanson gelukkig nog Zaterdagmiddag St. Eustatius bereiken. De toestand is volgens de laatste berichten iets beter.

VEILIG AANGEKOMEN.

Uit Holland komt het bericht, dat het gezelschap dat op 1 Januari per K.L.M. naar Amsterdam vertrok ondanks het openthoud in Miami toch nog gisteren in Amsterdam is geland.

SPORT

MGR. VERRIET BEKER WEDSTRIJDEN.

In de gisteren gespeelde wedstrijd tussen Dos Caminos en Republiek, wit laatste genoemde een 4—1 overwinning in de wacht te slepen, zodat men dus in de semi-finaal moet uitkomen.

REIS VAN BITO.

De reis van de korfbalclub Bito naar Aruba is een groot succes geworden. Men speelde tegen Santa Cruz „Trappers” en won deze wedstrijd met 2—0, terwijl men in de wedstrijd tegen „Corona” een gelijkspel wist te bereiken (1—1). Men is gisteravond zeer voldaan uit Aruba weergekeerd.

Er had een officiële ontvangst plaats in de club van R.C.A., waarbij de heer Frans de Paula Wever het woord voerde en waarbij de heer Wim Pooters en Mej. Pontilius tot erelieden van R.C.A. werden benoemd. Namens de K.S.C. sprak de heer Pooters. Bito bood een herinneringsbeker aan.

De K.S.C. heeft zich ten doel gesteld om ook voor de meisjes sportbeoefening te propageren. Men mag er in geslaagd heten,

en men is gelukkig dat men door de reizen van Bito naar Bonaire het vorig jaar en naar Aruba dit jaar heeft kunnen laten zien ook op de andere eilanden dat korfbal voor meisjes een prachtig aangepaste ontspanning is. De meisjes van Bito zijn uiterst dankbaar voor de basketbalwedstrijd der meisjes van R.C.A., waarbij men kon leren hoe men op Aruba zocht naar een oplossing van goede sport voor de meisjes.

NIEUW OVERAL

VOORBEREIDING VOOR DE VREDE.

De luitenant generaal Lucius D. Clay vertelde, dat men de Saarquastie waarop Frankrijk aanspraak maakt, nu in de raad der Geallieerden zal behandelen, voordat de vier Ministers er op 10 Maart over zullen beraadslagen in Moskou (Berlijn. (A.P. 6.1.)

SOVIET RADIO-STATION GESLOTEN.

Uit Shanghai wordt gemeld dat de Chinese politie-agenten het Sovjet Radio-station te Shanghai heeft gesloten en de machines verzegeld.

Er werd geen rede opgegeven. (Shanghai. (A.P. 6.1.)

UIT DE SENAAT.

De senator Hoey van Noord-Carolina lid van de democratische partij deelde mede, dat men een overeenkomst was aangegaan met het lid Bilbo, waarbij aan Bilbo wel het salaris van senator zal worden uitbetaald, doch hij zal tijdelijk geen zitting nemen in de senaat (Washington. (A.P. 4.1.)

VLIEGTUIG GEVALLEN.

Uit Rio de Janeiro meldt men, dat een watervliegtuig in de Amazone rivier is gevallen nabij de kust van Peru. Men weet nog niet hoeveel personen aan boord van het vliegtuig waren. Het vliegtuig was vertrokken van Iquitos in Peru en was op weg naar Brazilië (Rio de Janeiro. (A.P. 4.1.)

Kerstmis is het daar, terwijl ook voor ons in de liturgische gebeden het Driekoningenfeest veel ruimer genomen wordt. Het is het feest van de „epiphanië” van de verschijning van Christus aan de wijzen. Zijn openbaring aan hen, zijn verschijning bij Johannes aan de Jordaen, toen Hij ook neerdaalde in het water om gedoopt te worden en tenslotte de derde verschijning: Zijn eerste optreden in het openbaar bij de bruiloft van Cana.

De praktische betekenis van het feest van vandaag kan voor ons moderne mensen, die geen tijd meer hebben om feest te vieren (dat hebben we gezien in deze dagen!) dat we God danken voor de gave van het geloof, en die ook in een kort gebed vandaag voor anderen afsmecken, want Hij kwam voor allen, omdat te laten weten riep Hij de wijzen tot zich.

ONZE BUITENLANDSE POLITIEK.

Op een persconferentie deelde de minister van buitenlandse zaken den heer Spaak te Brussel mede, dat men de verlangens van Nederland en België zal gaan corodineren op de aanstaande conferentie te Londen. Hij deelde mede, dat hij een conferentie had met de minister van buitenlandse zaken Baron van Boetzelar. (Brussel. (A.P. 6.1.)

ingezonden

IN MEMORIAM.

Ingezonden:

Beste Max:

„Woorden om aan mijn diep getroffen gevoelens uiting te geven, om je een laatste vaarwel toe te roepen, bij de gelegenheid van je ter aarde bestel. I gij van je ter aarde bestelling, bleven in mijn keel gesmoord, en de beste toespraak die ik toen zou hebben kunnen houden bleef weergegeven in mijn door diepe droefheid gedwongen zwijgen.

Want de Schepper van je edele ziel Die in Zijn onmetelijke wijsheid heeft gewild dat je voor ons op zo'n onvergetelijke wijze tot Hem heenging, aan Wien het heeft behaagd mij in deze gelegenheid te stellen. Hij weet de in woorden niet uit te drukken angst die wij samen hebben doormaakt in de korte tijd die wij samen hebben gestreden, wat dit ogenblik is geweest voor jou Max en voor mij, je diep getroffen vriend. Het leven lachte ons toe, wij voelden ons jong en sterk, wij kenden geen gevaar, en in onze onschuldige roekeloosheid meenden wij het niet de goede raad ons gegeven in de wind te slaan. Wij hadden te veel vertrouwen op onze krachten gesteld en kregen maar ampertjes kans om dat te berouwen want de strijd brak los, de hevige strijd op leven en dood, voordat wij konden beseffen in welke hopeloze toestand wij verkeerden.

Wat een dure prijs hebben wij betaald, mijn beste vriend, je jonge leven werd je op onbarmhartige wijze ontrukkt, ik heb je

verloren, Max, voor altijd, ik heb de doodstrijd leren kennen. Ik heb je van nabij gezien en je angstige kreet om hulp gehoord, ik wou je redden, heus, maar het moest niet gebeuren, want op het ogenblik dat ik je dacht te kunnen grijpen kwam die grote golf die ons uit elkaar sloeg, jij naar de eeuwigheid wegrukte en mij tegen de rotsen wierp om enige tijd daarna op een ongelooflijke wijze gered te worden.

Die stonde zal ik nooit vergeten, kameraad, net zo min als ik je ooit vergeten zal, en als een dierbare nagedachtenis, zal ik er steeds gebruik van maken om anderen te waarschuwen, opdat je jonge leven niet tevergeefs is gegaan.

Laat het geschieden zoals de Almachtige het heeft beschikt. Hij schenke je ziel het eeuwige leven en geve ons allen de nodige kracht om dit groot verlies geduldig te dragen.

Rust in vrede, vriend!

P. R. Barrios.

WAAR BLEVEN ONZE DOLLARS.

In Mei 1943 bezochten de heren Dr. Desertine, Mr. Elias en Evertsz Suriname. Het Comité „Curaçao-Suriname” moest worden opgericht. Het is na een kortstondig lijden weer rustig ontstaan. Ook het Comité „Suriname-Curaçao” is intussen ter ziele.

Deze snoepreis (!), zoals men die weleens genoemd heeft, bracht voor ons hier een positief resultaat. De heren hadden blijkbaar groote plannen. Maar ter uitvoering daarvan moesten machinerieën uit Amerika worden aangeschaft. En Curaçao kreeg ponden voor zijn olie. Suriname dollars voor zijn bauxiet. Waar beide gebieden van de zaak zouden profiteren (!) werd voorzichtiger naar Suriname's dollarpositie geïnformeerd en Suriname's bereidheid de machines aan te schaffen. In dit laatste nu trapte de doorknede financier Mr. Uffellie niet. Maar wel zeide hij: „Ik heb in Amerika een vette dollarpot. Die raak ik niet aan. Want die is voor de magere jaren, die komen”. Diep onder de indruk van deze „vette dollarpot” keerden de heren terug en maakten ons ven diep-bewogen door deze mededeling. Hoe hebben we Uffellie geprezen. En we juichten met die hem een knap financier noemden bij zijn vertrek.

„Maar... vreemd” zijn de geluiden die wij later hoorden. De winkels in Paramaribo zijn leeg: er is geen quotum. Vertwijfeld vragen we ons af: Deed Mr. Uffellie a'leen maar en beetje dik of heeft „men” pot uitgemaakt? Wie is dan wel die „men”?

Wij weten niet, of de Staten het recht hebben om zulks te onderzoeken. Als dat wel zo is, dan zou het geen kwaad, wanneer de goed gemeenschap te weten kwam, wie of wat die dollars opgeslurpt heeft.

(„Jong Suriname”).

ALDERLAND

OLIE-WINNING OP EIGEN BODEM.

Met een kromme spijker en een stukje ijzerdraad.

In de archaische rust van het vlakke Drentse landschap rond Coevorden is sinds enige tijd beweging gekomen. Hoge ijzeren torens zijn verzezen, waar tot voor kort de stilte heerste van het overgeërfde boerenbedrijf. Proefboringen hebben aangetoond, dat de bodem er kostbare delfstof bevatte: olie, en men is koortsachtig aan de arbeid gegaan om dit belangrijke product te winnen ten bate van Nederlands nationale economische

TE KOOP

een piano in goede staat verkerend.

Te bevragen: Telefoon 2395

Staten van Curaçao.

Vergadering op Maandag, 6 Januari 1947, des avonds te 8 uur.

Agenda.

1. Ingekomen stukken.

De Griffier.

Van Weel.

:- CINELANDIA :-

Heden: Maandag, 6 Jan — 8 pm

Een liefdesverhaal met als achtergrond VURIGE ACTIE!
„Universal's „thriller”
„BLONDE ALIBI”
(Spaansche tekst)

Met in de hoofdrollen:

Martha Tom Donald
O'Driscoll Neal Mc Bride
Elisha Cook Jr.

Duizenden verwickelingen en verrassende situaties in een film, die elke minuut nieuwe spanning brengt!

tl. 1.25 0.75. Geen kinderen

Morgen DINSDAG:

„20 Años y Una Noche”

met
PEDRO LOPEZ LAGAR &
DELIA GARCES

:-: R O X Y :-:

Heden: Maan, 6 Jan., - 6.30 & 9 pm

De schitterende prestatie van R.K.O. met
BING INGRID
CROSBY BERGMAN
— de onvergetelijke film —
„The Bells of St. Mary's”
[Spaansche tekst]

Onder regie van: Leo McCarey. Zoowel hij, als de hoofdrolvertoelers, Winnaars van de „Academy Award”!

„THE BELLS of ST. MARY'S is een geschiedenis vol menselijke warmte en eenvoud, met een fijne, uitgezochte humor!

De film, die om haar bijzonder hoge peil door een ieder gezien moet worden.
f. 1.25. f. 0.75. Kind. toegel. om 7 uur.

Morgen Dinsdag 7 & 9 pm: Bob Hope in: „Let's Face It”, met Betty HUTTON.

„Uw kindje heeft KLIM melk nodig!

worden begonnen; velerlei de weerstanden, welke aanvankelijk moesten worden overwonnen, maar men is met tact te werk gegaan. Reeds produceren er vijftien putten continu 20 tot 50 ton kracht.

Moelijk waren de omstandigheden, waaronder het grote door de Bataafse Petroleum Maatschappij ondernomen werk moest olie per etmaal, verdere proefnemingen zijn in volle gang en er is groot vertrouwen in de toekomst.

De olie-winning is een jonge tak van industrie. Het is verre van algemeen bekend, dat de eerste oliebron ter wereld in 1857 werd geslagen. Sindsdien is de groei opmerkelijk snel geweest. Wetenschap en techniek hebben zich ontwikkeld en men is thans zover gevorderd, dat, in tegenstelling tot voorheen, met een zekere mate van waarschijnlijkheid tot de aanwezigheid van olie kan worden geconcludeerd.

Stelt men de maandelijkse behoefte aan aardolie-producten in Nederland op ongeveer 125.000 ton, dan is de huidige productie van plus minus 7500 ton per maand van weinig importantie voor de Nederlandse voorziening, maar men moet verder kijken dan vandaag. En daarom juist wordt in Drenthe door de B.P.M. zo hard gewerkt, daarom zal men de proefboringen gaan uitbreiden tot andere delen van Nederland, omdat men zich realiseert, dat met deze olie-ontginning een groot nationaal belang wordt gediend, waarvan de vruchten in de toekomst liggen.

Men werkt onder de meest ongunstige omstandigheden. „met een kromme spijker en een stukje ijzerdraad”, zoals een der leiders van de Koninklijke het typeerde, maar ook het materiaalgebrek zal verminderen, evenals de schaarste aan arbeidskrachten, waarmee men hier, gelijk in de overige takken der Nederlandse industrie, te kampen heeft.

Sociale beweging

Kerst en Nieuwjaarsdagen zijn niet geschikt voor sociale beweging. De afgelopen week was dus nogal slap, toch is de week niet zonder enig spoor van activiteit verlopen. In de staten zagen we, hoe men niet aan sociale beweging moet doen: shon Eman ging daar het recht van staking onderstrepen. Het arbeidscontract kreeg er een wettelijke bescherming door de landsverordening op de minima. Ook kwam de wijziging in de stakingswet, uit. Men kan 30 dagen geven en daarna straffend optreden. Hoe snel deze belangrijke wijziging toch na de afkondiging van deze landsverordening uitkomt!

De „Amigoe” gaf nog de mooie perspectieven door te wijzen op de kinderbijslagwet in Holland. Pater Sullivan gaf in zijn tijdschriftje in Jamaica een verslag van zijn sociale reis, waarbij hij ook Curaçao aan-

Verloofd:

NINITA RUIZ

JULIAN RUIZ

Aruba, 1 Januari 1947.

Safes, wall, Kosmos —
Meyboom.

VERLOOFD

Charles Benschop

met
Editha Senior

Curaçao 5 Jan '47

deed Dr. Hartog liet ons zien hoe geweldig de invloed is van de coöperatie in Zweden. Sociale toestanden op Bonaire werden belicht door de rede van Gerharts.

In het nieuwe jaar hopen we op meer succes. Wie wordt er Minister van sociale zaken op Curaçao? Het is niet om te solliciteren, dat we dit schrijven, doch alleen om er op te wijzen, hoe belangrijk deze tak is.

Op het verlangenslijstje van 1947 staat o.a. een ouderdomsverzekering. Wist u dat u nu reeds bij het gouvernement naar de regels van de V.O.V. zich kan laten verzekeren?

C.R.K.V.

ACHTTIEN DODEN.

Het gedicht der achttien doden heeft betrekking op de achttien veroordeelden in het Geuzenproces, waarvan er 15 te Scheveningen werden gefusilleerd: 3 ontvingen gratie en werden tot levenslange tuchthuisstraf veroordeeld.

Een cel is maar twee meter lang En nauw twee meter breed. Wel kleiner nog is het stuk grond. Dat ik nu nog niet weet. Maar waar ik naamloos rusten [zal.

Mijn makkers bovendien. Wij waren achttien in getal Geen zal den avond zien.

Ik zie hoe 't eerste morgenlicht Door 't hooge venster draait. Mijn God, maak mij sterven licht. En zoo ik heb gefaald. Gelijk een elk wel falen kan, Schenk mij dan Uw gena. Opdat 'k heenga als een man. Als 'k voor de loopende sta.

Jan van Campert.

Schutterij in Suriname

MOTIE AANGENOMEN.

De Staten van Suriname, Gehoord de debatten in hun openbare vergadering inzake de interpellatie-Findlay c.s. betreffende de uitzending enerzijds van een tweede contingent militairen uit Nederland, terwijl anderzijds het dienstverband van militairen hier te lande wordt beëindigd;

Overwegende dat een dergelijk beleid niet strookt met de aan dit gebiedsdeel in uitzicht gestelde gebiedsbeschikking in eigen aangelegenheden;

Z.E. GOUVERNEUR BRONS.

Overwegende voorts dat door de beëindiging van het dienstverband als voormeld een groot aantal Surinamers aan werkloosheid zal worden prijsgegeven;

Besluiten:

Te Huur Gevraagd:

EEN GROOTE GARAGERUIMTE

Brieven onder letter Z
Bur. v.d. blad.

Te huur of te koop gevraagd

EEN GROOT HUIS

Onverschillig waar.
Brieven onder letter S.
Bur. v. d. blad.

10. de wenselijkheid uit te spreken van het treffen van zodanige regeling, dat voor de thans met een éénjarig dienstverband dienende militairen, en voor de binnenkort terug te verwachten Surinaamse oorlogsvrijwilligers uit Indonesië, de gelegenheid worde geopend om als beroepsmilitair een nieuw dienstverband in Suriname aan te gaan;

20. den Gouverneur te verzoeken vorenstaande motie te telegrafisch ter kennis van de Nederlandse Regering te willen brengen, en gaan over tot de orde van de dag.

DE PROGRESSIEVE SURINAAMSE VOLKSPARTIJ.

Gelezen de brief van den Gouverneur van Suriname aan de Staten van Suriname in verband met de beëindiging van het dienstverband der Surinaamse Vrijwilligers omstreeks 6 Februari 1947;

Overwegende: dat vele der betrokkenen in werkelijke dienst bij de Schutterij in Suriname werden opgeroepen;

dat zij, na hun dienstverband te hebben beëindigd, voor zover zij na reeds afgericht te zijn de dienst verlaten hebben, wederom in dienst geroepen werden bij de oorlogsverklaring van Duitsland aan Nederland;

dat zij hierna den Lande naar hun best weten dienden tot de demobilisatie van de Surinaamse Weermacht, waarna zij met groot verlot gezond werden;

dat een groot deel der betrokkenen gehuwd is en ten zijne laste heeft de verzorging van vrouw en kinderen;

dat zij thans allen geheel zijn aangepast aan het militair leven, zulks na een dienstverband van vijf jaren en langer;

dat zij hun burgerlijke betrekkingen hebben opgezegd en bij een eventuele terugkeer in de burgerlijke maatschappij te kampen zullen hebben met diverse moeilijkheden, welke hoofdzakelijk voortspruiten uit hun lang verblijf bij de Troepen in Suriname;

dat, indien zij den Lande in deze dienst niet gedurende zo'n lange tijd gediend hadden, de omstandigheden voor hen wellicht anders zouden zijn geweest en zij betere kansen zouden hebben gehad in de burgerlijke maatschappij;

Adding machines — Meyboom.

dat er onder hen zijn, die gedurende hun gehele diensttijd niet in de gelegenheid zijn geweest hun beroep te oefenen, zodat bij een eventuele terugkeer in de burgerlijke maatschappij niet zulke goede kansen voor hen zullen openstaan als vooreen, zulks in verband met de achteruitgang, welke het natuurlijk gevolg is van hun langdurig verblijf in het leger;

dat zij samengegroeid zijn met dit leger en liever hun bestaansmogelijkheid hierin zouden willen vinden dan daarbuiten;

dat, waar zij tot de eerste schutters behoren, de zg. baanbrekers, zij menen — bij gebreke van geschiktheid — een zekere voorrang voor het aanblijven in actieve dienst te hebben;

Besluit:

zich te wenden tot:

1. den Voorzitter der Kamerfractie van de R.K. Volkspartij in Nederland.

2. den Voorzitter der Kamerfractie van de Partij van de Arbeid in Nederland

met het verzoek, hun invloed te willen aanwenden om de uitzending van Nederlandse militairen naar Suriname ongedaan te maken en den Surinaamse Vrijwilliger te doen handhaven, totdat de Rijksoverheid omtrent de Surinaamse verdediging zal hebben beslist.

Het Bestuur van de Progressieve Surinaamse Volkspartij, t.j.

namens dit bestuur

(w.g.) J. Weimann (Voorzitter)

J. Emanuels (Secretaris)

BERLIN, CULTURELE OASE IN GELIJKGESCHAKELDE ZONE.

Alleen de film in Russische handen.

Voor de Sovjet-zone van Duitsland betekende de ineenstorting van het nationaal-socialistische Derde Rijk niet het einde van de culturele quarantaine, waarin het sinds Hitlers machtsaanvaarding geleefd had. Dit gebied bleef hermetisch gesloten voor alle culturele levensuitingen uit de wereld ten Westen van de Elbe. Door het verbod der Sovjet-Russische autoriteiten om bladen, boeken of films uit het Westen in de Sovjet-zone in te voeren heeft het kunst- en cultuurleven in dit gebied zijn gelijkgeschakelde karakter volkomen behouden.

In 'Berlijn zelf bestaat er een gelukkiger evenwicht, dank zij het feit, dat de Russen hun heerschappij hier met anderen moeten delen. De nieuwste Noordamerikaanse, Engelse, Franse en Russische films worden in de bioscopen vertoond, zij het dan ook slechts in de respectieve sectoren, doch daar de bevolking zich vrij van de ene in de andere sector kan begeven, is dit geen bezwaar. De Staatopera en de Stedelijke Opera brengen uitstekende programma's. Men kan er het Berlijns Philharmonisch Orkest bekomen, men kan gaan luisteren naar een Bruckner-avond of het onvergetelijke Russische Staatskoor. De ontvoering uit de Sérail, Othello, Bajazzo, de Barbier van Sevilla, de Cavalleria Rusticana, Tartuffe, Nathan de Wijze bieden een verrijkt kunstgenot. Het Berlijns cultuurleven bewijst, hoe gelukkig de gevolgen van een oprechte samenwerking tussen Oost en West zouden kunnen zijn.

Ook op het gebied der kleinkunst zijn in de Duitse hoofdstad reeds bewonderenswaardige prestaties geleverd. Het „Palast der 3000“, de „Komödie“ en de „Neue Scala“ aan e Nollendorfplatz brengen doorgaans zeer goede programma's, evenals het bekende Hebbeltheater. Men kan de promotors van het kunstleven in Berlijn niet de bewondering onthouden voor hetgeen zij onder zo moeilijke omstandigheden gepraesteerd hebben. Het is niet zo eenvoudig in een stad, waar aan alles schaarste is, behalve aan puin, het kunstleven van de grond af opnieuw op te bouwen.

Er is wat gewerkt en gezwoegd om theaters weer in orde te brengen en provisorisch te herstellen, om zich toneelparamenten te verschaffen, costuums en instrumenten, om groepen artiesten bijeen te brengen. Als men terugdenkt aan de verwoesting, die Hitler naliet, dan is het eigenlijk onbegrijpelijk, dat het kunstleven reeds nu zo'n omvang heeft kunnen aannemen. De Berlijns kunstwereld heeft haar oude faam hiermede ongetwijfeld eer aangedaan.

Strijd om de film.
Het filmwezen is in de Sovjet-zone een uitsluitend communistische aangelegenheid. Met Sovjet-Russisch kapitaal en kapitaal van Duitse communisten werd op 17 Mei 1945 de „Deutsche Film A.G.“ gesticht, welkers productie wordt geëxploiteerd door het Sovjett Filmverleih, dezelfde maatschappij die ook de Sovjet-Russische films op de Duitse markt brengt. De DEFA, zoals zij in het kort heet, heeft de studio's ter beschikking gekregen der oude UFA- en TOBIS-maatschappijen. De eerste Duitse film na het einde van de oorlog werd op 15 October door de DEFA in de Duitse Staatopera te Berlijn vertoond. Zij is getiteld: „Die Mörder sind unter uns“, een film naar het gelijknamige boek van Wolfgang Staudte, een van de productieleider der oude Tobis, die nu voor de DEFA als regisseur optreedt tezamen met Geza von Bolvary.

De Engelse tegenspeelster van de DEFA is „Studio's 45“. De oude UFA-regisseur Erich Pommer, die nu de Noordamerikaanse nationaliteit bezit, heeft tezamen met Von Baky de stichting voorbereid van de onder Noordamerikaanse invloed staande filmaatschappij „Objektiv-Film“. Het herstel van het Duitse filmwezen kent natuurlijk ook grote moeilijkheden, daar het op vele oude krachten niet meer kan rekenen. Heinrich George zit in een Russisch kamp, waar hij als kok fungeert en tevens een theater leidt. Hij treedt verder veel op voor Duitse krijgsgeschiedenis in de Sovjet-Unie. Emil Jannings is gezuiverd evenals Marika Rokk. De vertolker van „Jud Susz“, Fernand Marian, is bij een auto-ongeval omgekomen. Gustav Fröhling is naar Frankrijk vertrokken; Fritz Rasp gaat naar Hollywood. Sterren als Theo Lincke, Paul Kemp, Hans Moser en Paul Hörbiger hebben zich weer aan de Oostenrijkse film verbonden, hoewel zij ook dik-

wijls in Beieren in cabarets optreden.

Olga Tschekowa is directrice geworden van een theater. De geruchten, die omtrent haar, Zarah Leander en Rühmann, de ronder hebben gedaan, als zouden zij voor de Russen spionage-diensten hebben verricht, zijn van iedere grond onthoofd. Karl Ludwig Diehl treedt in het geheel op, terwijl onze „vogelaar“ Johannes Heesters nieuwe filmtriumfen viert in Wenen en Boedapest. Van „zuiveringscomplexen“ heeft hij blijkbaar in het geheel geen last.

Regelmatig op de planken te zien zijn: Hans Alberse, Hans Söhner, Paul Wegener, Ilse Werner, Gustav Gründgens, Carl Radatz en Heinz Rühmann. Rühmann, die een toneelgroep leidt, heeft een vergunning aangevraagd om filmproducent te worden. Geluk hem dit niet, dan wil hij voor de „Objektiv-Film“ gaan werken.

Het democratisch herstel is ook in de film begonnen, alhoewel men moet betreuren, dat de start in de Sovjet-zone niet zeer gelukkig is geweest. De DEFA produceert onder gelijkluidende omstandigheden als de UFA bv. in de Hitlerij. Aan het Goebbels-systeem op zichzelf is niets veranderd. De kunstenaar is niet vrij en moet zijn begaafdheden wederom in dienst stellen van een bepaald politiek ideaal, een ideaal met zo'n smalle basis overigens, dat het slechts door één partij wordt uitgedragen en aan algemeen democratische maatstaven niet beantwoordt. Niet het gebrek aan initiatief van de andere stromingen en partijen is oorzaak, dat de communisten o.a. op het gebied van film in de Sovjet-zone praktisch de alleenheerschappij voeren, doch de materiële onmogelijkheid, waarin eerstgenoemde groepen gehouden worden, om zich vrij te ontwikkelen met gelijke kansen als de communisten.

(De Volkskrant)

Nieuwe fabriek op Curaçao

Kalmpjes aan! Ik zeg niet, dat hij er al is, zelfs niet, dat hij er ooit komen zal: ik zeg alleen maar, dat het helemaal niet gek zou zijn, als hij ooit opgericht zou worden.

We krijgen al een bierbrouwerij op het eiland en als u me nu vraagt, of het zo dringend nodig was voor Curaçao en zo erg voor de hand liggend, dat er eindelijk nu eens Curaçao's bier gebrouwen werd, dan zal menigeen toch eens even ernstig moeten nadenken over een afdoend antwoord. Niet dat ik tegen een bierbrouwerij ben, helemaal niet. Ik mag iemand graag een goedkoop en goed glas bier zien drinken, al gebruik ik het zelf nooit, maar ik heb al tijden nagedacht over een andere fabriek, die enig verband houdt met de voortbrengselen van het eiland zelf: een conservenfabriek.

Zo is het mij bv. altijd een raadsel gebleven, dat Curaçao nooit getracht heeft een handelsartikel te maken van guyabagelei, een bijzonder fijne lekkernij, die iedere vrouw hier gemakkelijk klaar kan maken, die zeer gemakkelijk te verpakken is en lang goedblijft. Misschien is het idee niet erg snuggers van me en zijn er verschrikkelijke moeilijkheden tegen in te brengen, die ik in mijn domheid niet zie, maar dat heeft Cuba intussen niet ervan teruggehouden kistjes „pasta de guyaba“ in de handel te brengen. En laat ik er bij zeggen, dat die niet zo fijn is, als de vrouwen ze hier kunnen maken. We kunnen wat kwaliteit betreft concurreren met Cuba.

Wou ik dan soms een fabriek op gaan richten, alleen om guyabagelei te maken en te verpakken? Dat niet, maar het zou één van de vele dingen kunnen zijn, die men er conserveerde.

Daar heb je verder zuurzak! Nooit een heerlijk glas uitgeknepen zuurzak gedronken? Het is een van de verrukkelijkste ver-

frissende dranken, die er op de wereld bestaat. Men zou dat in blikjes kunnen conserveren, zoals we al blikjes kennen met ananassap, grapefruitsap, en dergelijke. Het is maar een idee. De guyaba en de zuurzak behoren beide tot de vruchten, die spoedig dragen, niet hoog groeien, tegen wind bestand zijn en zo weinig mogelijk verzorging meebrengen. Ideale vruchten dus voor Curaçao. Iedereen kan ze gemakkelijk kweken en als mijn ideaalfabriek er werkelijk eens komt, en iedereen weet, dat hij daar zijn rijpe vruchten altijd schoon kwijt kan voor een redelijke prijs, zal de aankweek vanzelf wel toenemen.

Dan onze lekkere tamarinde-stroop, de aangenamste verfrissende drank, die men zich in hete zomerdagen denken kan en waar je verdwaalde Heineken's bierflesjes mee vullen kunt! (Drinken we niet uit die bierflesjes beurtelings sodawater, Curaçao-likeur, limonade en soms bier?) Maar nu zonder gekheid: tamarindestroop is werkelijk een zeer smakelijke en gezonde limonade, die er best in zal gaan bij de mensen. Er zijn wel heel wat minderwaardiger en gevaarlijker producten op dat gebied, die geld opbrengen aan den fabrikant.

Waar blijft dan ook nog onze Caraibische Zee met zijn vele eetbare vissoorten? Laten we ons nu even bepalen tot de grotere soorten als koningsvis, die tot anderhalve meter lang kan worden en al de fijnste vis van de West wordt beschouwd en de boeni, een tonijnachtige vis, de dradoe (dorado), familie van de zwaardvis. Hij is nl. evenals de zwaardvis een balaoe (balabú), kenbaar aan de verlengde bovenkaak, die bij de xiphias plat en zwaardvormig en bij de dorado rond en puntig. Kleinere vissoorten leven in scholen als de geep (guapi), ook in de Noordzee bekend) en de vliegende vis (boela-absoluut onvoldoende.

Maar dan moeten de vissers eerst wat beter in hun visboten

komen, als ze ooit voldoende voorraad willen leveren voor een conservenfabriek en op een of andere manier aan groter en beter ingerichte boten zien te komen. De prullerige driemanskano'tjes, waarin de visser iedere dag strijk en zet kletsnat thuis komt en die niet de minste accommodatie heeft voor een verblijf op zee van meer dan een halve dag, zijn daarvoor absoluut onvoldoende.

Er zou prachtige schildpadsoep te maken zijn van de grote groene zeeschildpad (chelone mydas), die een uitstekende kwaliteit vlees heeft.

Het is een feit, dat en de visvangst en de vangst van schildpadden hier veel meer kan opbrengen, dan zij tot nu toe doet. Men behoeft intussen ook de karetschildpad maar niet rustig te laten voorbijzwemmen. Die heeft altijd nog grote waarde om zijn schaal; hij staat bij de burgerlijke stand ingeschreven als de eret-mochelys imbricata.

Bij Bonaire chijnt ben masbanger te vangen bij hele scholen tegelijk. Die zijn toch ook best in te maken op een of andere manier. Als je ziet wat er tegenwoordig al niet voor gekke verassingen in een conservenblikje worden gesoldeerd, zou ik niet weten, waarom Curaçao met zijn vele goede vissoorten op dat gebied geen prachtig figuur zou kunnen slaan.

Dan zou Curaçao soepen in blik kunnen leveren, waarmede ze een ernstige concurrentie aan „Campbell“ kon aandoen. Neem bv. vleessoep met guambo of vissoep met guambo: iets heel apart, zeer smakelijk, gezond en goedkoop. Ik weet wel dat veel mensen op voorhand iets tegen guambo hebben, omdat het zo kleverig is, maar daar is iets tegen te doen. Weet u, dat de beroemde Campbell bij zijn serie soepen ook reeds „chicken with

gumbo“ in de handel brengt? En die marcheert best: vraagt u maar aan de handelaars.

Deze guambosoeep is helemaal niet kleverig.

Dan maken de mensen hier een smakelijk soepje van casjoepebonen met spek. Ik weet zelf niet goed wat dat voor bonen zijn: ze zijn wit, groot en plat, hebben zowat de vorm van de pit van een casjoe, waarnaar ze genoemd worden. Hoe de officiële naam is, weet ik helaas niet.

Zo zijn er misschien nog veel meer dingen te noemen. Curaçaoënaars zelf zouden bovendien staand nog met verschillende andere interessante producten kunnen uitbreiden, die een uitstekend handelsartikel kunnen vormen, als er een conservenfabriek bestond, die dat allemaal of een gedeelte er van op zich nam.

Ik kan zelf die fabriek niet „starten“ en niet „runnen“; daar heb ik geen geld, geen tijd, en geen hersens genoeg voor. Maar ik mag toch wel veronderstellen dat er andere mensen op Curaçao, die daar wel over beschikken? Als het werkelijk zo iets mogelijks is, wat ik voorstel, dan zag ik toch graag mijn artikel weerleed in deze krant door een deskundige. Ik ben nog niet te oud om wat te leren en het kan meteen een les voor me zijn om voortaan nooit meer te schrijven over dingen waar ik geen verstand van heb.

M.L.

TE KOOP

een luxe wagen
merk Studebaker
model 1941

in zeer goede staat
Normandie 15

(achter Politiepost Rio Canario)

F WEVER.

Sewing machines — Meyboom.

!ESCUCHE!

¡Si siquiera se oye al escribir!

El Punto Mágico Eversharp—suave y flexible—escribe en silencio! El afamado Alimentador Mágico mantiene la tinta a raya, así en un avión como también—desde luego—en tierra! Pruebe y compare!

EVERSHARP

Juego Skyliner

(fls 17,50) fls 10,—
Pluma—o—LAPIZ—o—AUTOMÁTICO fls 7,50

(Regule EVERSHPARP y regule lo maa!)

A. Bethencourt e Hijos
(Boekhandel Bethencourt)

ONZE ZAAK ZAL OP
a.s. Maandag 6, Dinsdag 7 en Woensdag 8 Januari
GESLOTEN ZIJN
WEGENS INVENTARISATIE.
PALAIS ROYAL
Heerenstraat No. 23.

Heden overleed tot onze diepe droefheid na een kortstondige ziekte onze innig geliefde Zuster en tante in den ouderdom van 50 jaar

Gijsbertha Escolástica de Windt.
De teraardebestelling zal plaats vinden bedenmiddag om 4.30 uur, vanuit het St. Elisabeth Gasthuis.

Federico de Windt
Isaac de Windt
Enrique A. de Windt
Lorenzo M. de Windt
Helen C. de Windt
Theofilo de Windt
Julio M. de Windt
Emilio de Windt
Gilbert M. de Windt.

GEVRAAGD

2 WINKEL JUFFROUWEN.

Zich aan te melden

NEW YORK STYLE
Heerenstraat 20

Kennisgeving.

Hiermede breng ik ter kennis van mijn clientele en van het publiek in het algemeen, dat mijn broer

MIGUEL E. PICHARDO

die tot nu toe medezeggingschap had in mijn zaak, zich op eigen verzoek uit denzelfde heeft teruggetrokken. In verband met het hierbovenvermelde blijft voornoemde Miguel E. Pichardo persoonlijk aansprakelijk voor alle verbintenissen die hij mocht aangaan en waarmede ondergeteekende volstrekt niets mee heeft uit te staan.

Curaçao, 4 Januari 1947.

GILBERTO PICHARDO
„COLMADO PICHARDO“.

Refrigerators — Meyboom.

Geschiedenis van de Bestuursregeling

De opperhoofden van Aruba en Bonaire kregen de namen van commandeurs, men had een vice commandeur, een ontvanger en een kapitein en een luitenant der Indianen.

Men zocht naar verbetering, de hoge regering zond daarom in het 1828 de Generaal Johannes van den Bosch naar de West om met de nodige volmachten als commissaris generaal een nieuwe bestuursregeling te maken. Men heeft erover verwonderd gestaan, hoe spoedig de man daarmee is klaar gekomen. Hij heeft in zijn nieuwe reglementen de indeling danig veranderd.

Zie hier zijn opzet. Suriname en Curaçao worden samengevoegd. Suriname wordt de hoofdkolonie en Curaçao komt daar onder met een directeur. St. Eustatius en Saba krijgen commandeurs, evenzo St. Maarten.

De titel van commandeur werd later veranderd in gezaghebber n.l. in 1833. (Het nieuwe ontwerp decentralisatie, dat nu bij de Staten is ingediend wil de titel gezaghebber weer afschaffen). De opzet van Van den Bosch was geweest, dat de zwakere kolonies door de sterkeren zouden geholpen worden en daarom moesten ze allen verenigd worden. Wat ons bijzonder interesseert is, dat hij die gemeentes instelde n.l. Paramaribo, het eiland Curaçao en St. Eustatius.

De belevenissen van de „eerste“ gemeente Curaçao, kunt u nalezen in een gedegen studie van den heer de la Try Ellis in het bekende tijdschrift „Lux“. Het lastige contact tussen de gemeente autoriteiten en Mgr. Nieuwindt is reeds verschillende malen door ons belicht.

In 1832 kwam er weer verandering. Het idee van Van den Bosch ging niet op, de een kon de ander niet helpen het ene eiland kon het andere niet helpen noch ook Suriname, want allen waren hulpbehoevend, zijn opzet was fout en dus moest er in 1832 weer veranderd worden.

De gemeentes weden weer opgeheven, Curaçao met Aruba en Bonaire naast St. Maarten, naast St. Eustatius en Saba en daar weer naast Suriname. Nu was het dus vier kolonies naast elkaar. Wat eigenaardig is, dat de koloniale raad slechts adviseerde, de stem kreeg, er werd dus een veel sterker en absoluter gezag

ingesteld.

In 1845 ging de groep weer uit elkaar en besloot men weer Suriname apart te nemen en Curaçao zou al de eilanden onder zich hebben. De band tussen Suriname en Curaçao is 1845 weer verboden, werd volkomen losgemaakt.

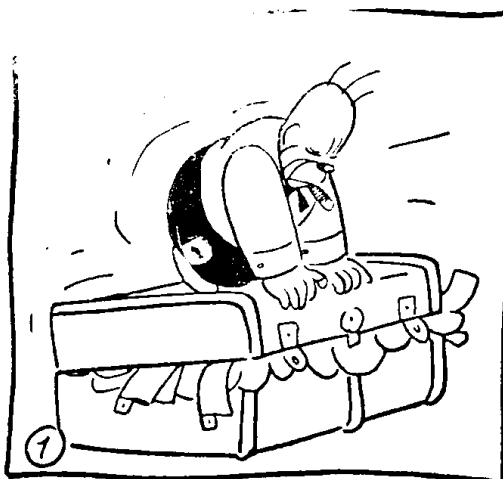
De koloniale raad werd echter weer slechts adviserend. Dit stond de goed gemeente helemaal niet aan in de dagen van de landbouwexperimenten van gouverneur Baron van Raders, dat was een onderwerp, waar iedere plantagehouder van de vroege morgen tot de late avond over kon disputeren.

Nog in het jaar 1847 verschenen er artikelen tegen het beleid van Baron Raders in de Arnhemse Courant en wat interessanter is voor ons in dit verband is, dat men daarin beweert in de schone termen van die tijd „dat de centralisatie van het gezag knaagt aan het hartader van de kolonie“.

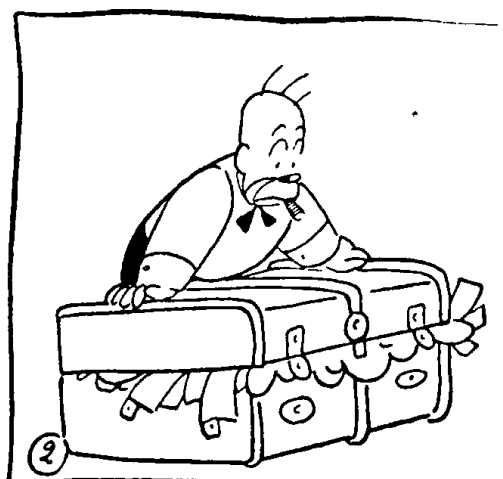
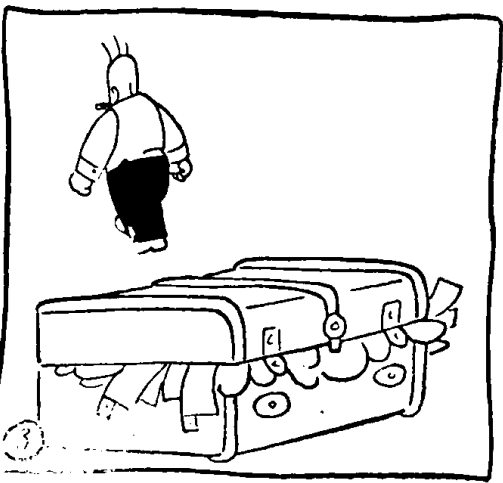
Er verscheen in het jaar 1848 een brochure tegen die artikelen van de Arnhemse Courant en daarin begrijpt de anonyme schrijver het zo, dat men meent, dat het leggen van de macht op Curaçao in handen van maar enkele personen de ondergang zou betekenen van Curaçao. De schrijver van die brochure „Blik op de vroegere en tegenwoordige toestand van het eiland Curaçao“ laat als zijn overtuiging zien, dat Curaçao zo beter geregeerd kan worden. Ook ontkent hij dat de ambtaren er in een slaafse positie zouden zijn. De schrijver van de Arnhemse Courant wilde een huis van vergadering instellen op Curaçao, welke leden door de blanken en de kleurlingen gekozen moeten worden en waarin men zorgen moet, dat niet eeniglijk een bevoorrechte klasse zitting heeft.

De brochureschrijver is het daarmee nu weer helemaal niet eens, dat zou nu juist volgens zijn opinie de ondergang zijn van Curaçao. In een ding vergiste hij zich sterk, n.l. dat de hoge regering een verandering in het bestuursstelsel niet nodig achtte, want in het jaar 1851 moest de Minister Pahud in verband met de grondwetverandering aan de kamers een nieuw reglement indienen. Het is voor ons van buitengewoon belang de vlijend scherpe critiek op dit reglement te kunnen lezen van de hand van niemand minder dan Mgr. Nieuwindt, afgedrukt bij Pater Dalhaus in zijn „Een levensschets“.

De toestandkoming van het nieuwe ontwerp zou nog, door de kwestie van de emancipatie tot 1863 duren, het werd toen in de eerste kamer met 48 tegen 3 stemmen aangenomen. Er ver-

Copyright P. B. Box 6 Copenhagen

ADAMSON KON ZIJN KOFFER NIET DICHT KRIJGEN.

scheen over dit reglement ook een boek van de Surinamer: Mr. B. E. Colaco Belmonte — het was zijn dissertatie met de titel „Over de hervorming van het regeringsstelsel in Nederlands West Indië“ de man moet echter ruiterslijk erkennen niets van Curaçao af te weten en wil er dan ook maar niet over spreken.

Mgr. Nieuwindt die zich scherp over dit ontwerp uitliet heeft de behandeling van het tweede ontwerp van Minister Pahud niet meer meegemaakt.

Zijn critiek zal door het kamerlid Luyben wel verder gekomen zijn.

Men moet bij dit alles niet vergeten dat het Curaçao van 1860 niet het Curaçao van nu was. Men probeerde het met de handel, men probeerde het met de landbouwproeven onder Baron Raders. Van den Bosch stichtte de Curaçaose Bank en de Gouvernementsbank. Gouverneur van Lansberg maakte handelscontact met de verschillende jonge republieken, het was duidelijk, dat de bestuursregeling van zulk een landje zonder economische ondergrond heel sober opgezet moest worden en dat een cale strakke regering ontegenzeggelijke voordelen moest bieden.

De Internationale Arbeids-conferentie te Montreal.

Conferentie te Montreal.

De Internationale Arbeidsorganisatie is de eerste, die krachtens desbetreffende overeenkomst een regelmatig band van samenwerking heeft gelegd met de United Nations, de Economische en Sociale Raad in het bijzonder, en die dus aangesloten organisatie is in de zin van het Charter van San Francisco. De Directeur, wiens titel te Montreal tot Directeur-Generaal werd gemaakt, noemde dit een historische beslissing, ook omdat hij in de bepalingen terzake van coördinatie die zag welke in de toekomst wellicht voor de U.N. de meest belangrijke kunnen blijken. Ondanks de verre afstand, namen aan de laatste Arbeidsconferentie 46 landen deel, vertegenwoordigd door 159 gedelegeerden, naast wie 270 adviseurs en dergelijke functionarissen aanwezig waren.

Als gewoonlijk was het eerste punt van behandeling het jaarverslag van den Directeur, dat zowel terzake van de algemene economische toestand als van ordening op sociaal gebied en ook betreffende groei en ontwikkeling der Arbeidsorganisatie belangwekkende gegevens bevatte; de daarop aansluitende beschouwingen brachten vanzelf vraagstukken van algemeen beleid naar voren; niet minder dan 67 sprekers namen aan dit debat deel en werden door den Directeur, die daartoe eerst in de elfde openbare zitting aan het woord kwam beantwoord.

De conferentie, die de hoop uitsprak, dat Salvador, Nicaragua en de Libanese Republiek, die toetreding hebben verzocht, spoedig door aanvaarding van de constitutie der Organisatie als leden kunnen zitting nemen, stelde het budget voor 1947 op 3,7 miljoen dollar vast. Dit bedrag dient door 51 leden te worden opgebracht; de bijdrage, in vergelijking met 1946, is met bijna 18% toegenomen. De Verenigde Staten en

Engeland betalen ieder ruim 15½% van het bovengenoemde bedrag; Finland, Frankrijk, Griekenland en Nederland stemden toe in de betaling van een evenredig hoger deel dan het voorgaande jaar.

Verdragen en aanbevelingen.

De conferentie nam met de meeste 2/3 der stemmen vier ontwerp-verdragen aan. De eerste twee hebben betrekking op medisch onderzoek om voor betrekkingen in industriële en niet-industriële ondernemingen de lichamelijke geschiktheid vast te stellen van kinderen en jonge personen. Zij bepalen, dat deze, voorzover zij de 18-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt, niet tot werk worden toegelaten dan nadat zij door medisch onderzoek daartoe geschikt zijn bevonden. Zij zullen tot 18-jarige leeftijd onder medische controle blijven; in betrekkingen, die aan de gezondheid bijzondere eisen stellen, tot 21 jaar; het medisch onderzoek mag noch op de(n) betreffende noch op de ouders enige last leggen.

De bevoegde autoriteiten moesten maatregelen nemen ten behoeve van de jonge personen, die lichamelijke ongeschiktheid voor bepaald werk zijn bevonden, of die op andere wijze lichamelijke zijn beperkt of benadeeld. Het belangrijkste verscheid in beide ontwerpverdragen is hierin gelegen, dat jonge personen, die niet-industriële arbeid verrichten in familie-ondernemingen, — waarin slechts de ouders en kinderen of andere nabestaanden werken en die geen gevaar voor gezondheid opleveren, van het verplicht medisch onderzoek kunnen worden vrijgesteld. Een derde verdrag beperkt avondwerk van kinderen en jonge personen in niet-industriële betrekkingen; het beschermt kinderen onder de 14, toegelaten hetzij tot volledige hetzij tot gedeeltelijke arbeid en die boven de 14, die onder verplicht schoolbezoek vallen.

Als niet-industriële betrekkingen worden beschouwd alle, die niet door bevoegde autoriteiten als betrekkingen in industriële, landbouw of maritieme bedrijven zijn vastgesteld. De nationale wetten kunnen van de toepassing dezer bepalingen vrijstellen diensten in particuliere huishouding en betrekkingen of werk niet overmatig inspannend of gevaarlijk voor jonge personen, als het betreft familie-ondernemingen, waarin slechts de ouders en hun kinderen of na bestaanden werkzaam zijn. De mogelijkheid blijft dus geopend bijvoorbeeld kinderen of jonge personen onder de 18 jaar vergunning te verle-

nen des avonds bij openbare voorstellingen op te treden of des avonds aan filmopnamen medewerking te verlenen. Het eerstgenoemde verdrag werd met algemene stemmen, het tweede met 81 tegen 25 en het derde opnieuw met algemene stemmen aangenomen.

Olga Raffalovich, Frans vrouwelijk regeringsadviseur, noemde het bij de toelichting van het door haar uitgebracht rapport een gunstig en veelbelovend verschijnsel, dat de eerste ontwerp-verdragen, door de Arbeidsorganisatie sedert 1939 tot stand gebracht, zijn gewijd aan de jeugd, het geslacht dus van de toekomst en ook degenen, die in tal van landen, hetzij door de oorlog zelf, hetzij door de bezetting het meest hebben geleden.

De conferentie nam twee aanbevelingen aan, die bij de verdragen aansluitend, betrekking hebben de eerste, op medisch onderzoek van kinderen en jonge personen in het algemeen, de tweede op de beperking van avondwerk voor kinderen en jonge personen in niet-industriële ondernemingen. De aanbeveling, die verband houdt met het geneeskundig onderzoek, voorziet in de mogelijkheid, dat staten voor het vervullen van alle betrekkingen, een voorafgaand medisch onderzoek voorschrijven; tevens, dat kinderen bij voorkeur voordat hun verplicht schoolbezoek ophoudt, aan zulk een medisch onderzoek worden onderworpen en met de uitslag daarvan rekening wordt gehouden bij het vaststellen van betrekkingen of arbeid, waarvoor zij geschikt zijn.

Dit sluit vanzelf in zich, dat aan kinderen, die blijken lichamelijke benadeeld of beperkt te zijn, een opleiding wordt gegeven voor dat werk, dat zij kunnen verrichten, en dat zij daarbij zo nodig geldelijk worden ondersteund. De aanbeveling terzake van de beperking van avondwerk voor kinderen en jonge personen heeft ten doel om zo eenvormig mogelijk toepassing van de beperkende bepalingen te verzekeren, ook bij het uitgeven van vergunningen en het daarop te oefenen toezicht. De beide aanbevelingen werden met algemene stemmen aangenomen.

Het vierde ontwerp-verdrag is van bijzondere, vooral formele aard. De samenhang, die er tevoren bestond tussen de Volkenbond en de Arbeidsorganisatie, kwam in de tot 1940 aangenomen verdragen duidelijk tot uiting in de slotbepalingen. Het is uiteraard nodig om in de vroeger aangenomen verdragen deze bepalingen te wijzigen, waartoe dit vierde ontwerp-verdrag voor alle reeds in werking getreden of aangenomen verdragen de nodige voorschriften bevat. In de nieuwe ontwerp-verdragen wordt terzake van bekrachtiging en dergelijke quaesties rekening gehouden met de nieuwe toestand.

DE NOOD IN LIMBURG.

Men schrijft ons:

Gedood door de kogel, doodgemaakt in een concentratiekamp, gesneuveld op het slagveld, huizen kapot geschoten en gelijk gemaakt met de oneffen wegen van verwoeste dorpen, gebombardeerde steden, het zijn alle episoden uit het oorlogsleven dat ons nog vers in het geheugen is gegrift.

Bureaux werden opgericht, formulieren bij duizenden gedrukt, hulp zou geboden worden. Einde 1946, twee jaren na de bevrijding, een noodkreet om hulp voor Limburg van Mgr. Lemmens doorzondt de aether en de harten der mensen.

Het Bisschoppelijk paleis te Roermond werd een woonhuis, pakhuis, uitdeelpost, een schip uit Spanje, als het ware, dat met alle goeds van St. Nicolaas uitzieldte naar door mensen bewoonde kippenhokken, naar zieken en noodlijdenden en terugzieldte met een lading dankbetuigingen, naar hem, die met recht genoemd mag worden Vader der armen en Vader Bisschop.

Het leven gaat weliswaar verder, het spel met harten troef wordt nog steeds gespeeld, kan gewonnen worden om daardoor de nood te lenigen als alle harten zich openstellen voor een daad van edelmoeidigheid en naastenliefde, door elkanders lasten te dragen, door de getroffen en zieken een kans te geven weldra datgene te mogen ontvangen wat u voldoende heeft en wat zij moeten missen.

Geachte lezer, toon uw gulheid en laat Mgr. Lemmens en uw arme medemens mede genieten op het feest van Kerstmis door een extra-gift.

Father Beerendonk, Haalen.

JAMES BYRNES
De man van het Jaar.

Tractaat over de Schepping.

Er zijn mensen geweest, die na een oppervlakkige analyse van het Christendom der laatste drie eeuwen tot deze conclusie kwamen:

„Er is grote geloofsafval te constateren, omdat het Protestantisme het gezagsprincipe heeft losgelaten en het vrije onderzoek ontvaardde in menselijke betweterij.“

Zo eenvoudig is de zaak niet en men dient niet te vergeten, dat een Prof Schnurer van de universiteit van Freiburg in Zwitserland dit vooral bejammerde, dat n.l. de Kerk niet meer richtlijnen heeft gegeven bij de beoefening van de positieve wetenschappen.

Te weinig volgens hem werd de positieve wetenschap beoefend onder de leiding van de Kerk en dit kwam weer, omdat de Kerk deze wetenschappen niet zelf beoefende noch liet beoefenen. Als er één tractaat is in de theologie, waarop dit conflict meer naar voren kwam dan is het wel bij de bestudering van het tractaat over de schepping. Daar vooral ontstond het probleem tussen de resultaten van de moderne positieve wetenschappen en de uitspraken van de theologie.

Een vluchtig overzicht van dit tractaat in de Summa van St. Thomas laat zien hoeveel nieuwe vragen de moderne mens stelt en bovendien zal U dan duidelijk worden, hoe geheel verschillend de opzet van de behandelde materie daar is.

St. Thomas spreekt bij deze materie over wat scheppen is, over wie geschapen heeft en wanneer en hoe, of het van eeuwigheid mogelijk was ect ect.

Dit alles als theologie. Hij gaat na wat de Kerk te geloven voorhoudt uit schrift en Traditie en bepaald met behulp van zijn geweldige filosofie het weetbare in het te geloven onderwerp.

Hoe nu in de moderne tijd? Wat al wetenschappen komen ons iets vertellen over de schepping en alles wat daarmee samenhangt.

Geologie wil ons trachten te vertellen hoe oud de aarde is.

Natuurkundige onderzoekingen van Louis Pasteur komen bewijzen dat het leven uit anorganische stof onmogelijk is.

Plant- en dierkunde bewijzen een sterk evolutionisme, zodat Darwin dit evolutionisme ook gaat uitstreken over de mens.

Zielkunde, althans opgevat naar het inzicht van de materialisten aarzelt niet dit ook over de ziel uit te strekken, die volgens hen ook stoffelijk is.

Paleontologie komt met bewijzen van werkelijke overgangen tussen mens en dier en men aarzelt niet de Peking Man een paar honderd duizend jaar voor Christus te stellen.

Linguïstiek tracht te laten zien dat alle talen komen één oertaal.

Sterrekunde bracht Laplace tot zijn theorie over het ontstaan van de wereld Godsdienstwetenschap wijst op andere cosmogonien en wil verwantschap aantonen met of afhankelijkheid bij de cosmogonie van Mozes.

Assyriologie en Egyptologie veranderen wel heel sterk het historisch beeld waarin Mozes thuis hoort.

Terwijl ook de archeologie er toe bij droeg het wereld beeld uit Mozes tijd meer naar waarheid

te kennen.

Met dat alles kwam de moderne tijd aan, doch we kunnen dit alles rustig tegemoet treden: heeft niet St. Thomas ons reeds duidelijk uiteengezet, hoe er geen tegenspraak kan zijn tussen geloof en wetenschap?

Het is iets weten, wat wij zelf nooit met ons verstand kunnen achterhalen (Of moeilijk) megedeeld aan ons door Hem, die het al inrichtte, terwijl de wetenschap ons menselijk trachten is om met de rede, gegeven ook door Hem die het al richtte, de wetten van de natuur en de oorzaak der dingen te achterhalen.

Daarin kan geen tegenspraak zijn, dat is benaderen langs twee wegen tot het zelfde punt.

Soms echter komt de wetenschap aandragen met iets, dat in strijd lijkt met het gegeven uit de Openbaring — en hoe spoedig zijn dat niet verschillende woud-be geleerden erbij om in derde rangs brochures dit even vior een paar dubbeltjes aan het publiek mee te delen — doch dan moet de wetenschap doorstudeeren en zien of het gevondene wel wel goed gefundeerd is, immers hoeveel hypothesen worden bij een bevestiging reeds theorie genoemd. Een theorie kan niet steunen op één feit, daar men bij de de positieve gegevens redeneert door inductie, welke wijze van redeneren een regelmaat van feiten eist.

Men moet niet gelijk Voltaire zeggen het verhaal van Jozef in Egypte is fantasie, want Herodotus zegt dat de wijn niet gekend werd in Egypte, de opgravingen van nu laten zien dat men er een uitgebreide wijncultuur kende.

God is met zijn kerk Paus Leo XIII spoorde sterk tot wetenschap aan en dat ook tot positieve wetenschap, die juist voor onze tijd van belang, of laten we zeggen gevaar, zou worden.

Gelukkig kennen we nu onze eigen mensen, die met naam en faam beroemd de theorieën van de moderne wetenschap kunnen bespreken.

Op dit gebied ligt er voor de leken een pracht terrein, wie immers kan het beste de moderne theorieën bespreken, hij die zelf die theorieën wetenschappelijk kan bekijken. Een wetenschappelijk beschouwing van moderne ras-Het tractaat 3

theorieën bv. om iets actueels te noemen kan, (tenzij al die theorieën tegelijk met Hitler worden opgeruimd) en daad zijn van geweldig leken-apostolaat.

Nooit stond de kerk afzijdig van de wetenschap, juist tegenovergesteld.

Wij behoeven voor geen enkele wetenschap „bang“ te zijn, en het is een mooie aanwijzing van God's leiding in het leven van de Kerk, dat Paus XII al die moderne positieve vakken nog eens uitdrukkelijk te bestuderen voorhield aan al de seminaristen.

MAN VAN HET JAAR.

Het tijdschrift „Times“ heeft Byrnes de minister van buitenlandse zaken voor Amerika tot man van het jaar 1946 uitgeroepen.

ALCOA STEAMSHIP COMPANY, Inc.

Geregelde en Snelle Vrachtdienst.

Afvaarten om de 10 dagen van Mobile en New-Orleans naar CURAÇAO

via Puerto Cabello

VERWACHT te CURAÇAO

ss „DONALD S. WRIGHT“ „ 11 Jan.

VAARPLAN: Mobile - New Orleans - Pto. Cabello - CURAÇAO - Aruba - Maracaibo.

VRACHT VANUIT CURAÇAO WORDT AANGENOMEN.

BEVORDERING HANDELSVERKEER. Ter bevordering van het Inter-Amerikaansche Handelsverkeer verleent de ALCOA STEAMSHIP CO., Inc., gaarne haar bemiddeling voor de aanknooping van handelsrelaties in de Ver. Staten. Voor nadere bijzonderheden worden belangstellenden vriendelijk uitgenodigd zich in verbinding te stellen met ondergeteekenden.

S. E. L. Maduro & Sons, Inc.

Agenten, Gulf Services.

Voor Uw reis of verschepping vraagt inlichtingen bij.

S. E. L. MADURO & SONS, INC.

Reisbureau.

Passagebiljetten per vliegtuig, schip en spoor tegen officiële tarieven zonder extra kosten.

Reserveering Hotel kamers.

Opslag en verschepping van goederen en bagage.

INTERNATIONALE EXPEDITEURS

Generale Agenten: Pan American World Airways

Agenten: K.L.M. — Grace Line — Harrison Line — Alcoa Steamship Co., Inc. Shaw Savill & Albion Co. Ltd. — New Zealand Shipping Co. Ltd. — Blue Star Line — Port Line — Ybarra Line — Flota Mercante de Estado — Compañía Transatlántica Española, etc. etc

Kantoor: De Ruyterplein 2 — Tel. 1200.

Na Kantoor tusschen : Tel. 3-36-1925

voor
blinkend
koper

E. D. ARENDS CURAÇAO